

Økonomiplan 2023-2026

I tillegg til å være aktivitetshus for Den norske kirke, er kirkebygningene bevaringsverdige av historiske, kulturelle og arkitektoniske grunner. Tiltak på slike bygninger gjøres i visse tilfeller for å heve standard og i andre tilfeller for å bevare bygget i mest mulig opprinnelig stand. Estimaten i økonomiplan er basert på tidligere tilstandsanalyser, saksutredninger og vedtak i tidligere fellesråd og administrative vurderinger. Behov meldt inn for gravplassene er inkludert i planperioden.

Tilstandsanalyser er utarbeidet for alle kirkebygg og årstall er referert til i saken under. Tilstandsrapporter er grunnlag for KFs arbeid med vedlikehold og rehabilitering av kirkebygg og grunnlag for en langtidsplanlegging av rehabiliteringstiltak. Formålet er å gjenopprette et ordinært vedlikeholds nivå.

Forvaltning av kirker, kirkegårder og gravplasser, mv. omfattes av flere lover. Det gjelder hovedsakelig trossamfunnsloven, gravplassloven, kulturminneloven og plan og bygningsloven. Rundskriv *Forvaltning av kirke, kirkegård og kirkens omgivelser som kulturminne og kulturmiljø* (Q-06/2020) er særlig relevant for beskrivelser om vernebestemmelser, søknads- og godkjenningprosesser og ansvarsfordeling i forvaltning.

Historikk om kirkelig eiendomsforvaltning i Færder

Fra 2010 frem til utgangen av 2017 har det vært en samarbeidsavtale mellom Nøtterøy kirkelige fellesråd og Castor kompetanse om helhetlig tilstandsvurdering og systematisk istandsetting av kirkebygg på Nøtterøy. Målsetning var å bringe bygningene opp til et ordinært vedlikeholds nivå. Tjøme og Hvasser har ikke hatt samme systematisk gjennomgang, men utvalgte prosjekter har vært prioritert etter behov. En større rehabilitering av Tjøme kirke ble gjennomført i 2005-2006 i forbindelse med 140 års jubileum.

I tidsrommet 2014-aug 2018 var det en prosjektstilling knyttet til investeringsprosjekter på Nøtterøy. Stillingen var opprettet ettersom rehabiliteringstiltak i tilstandsanalyser var svært omfattende og for å få opp tempo på prosjektutførelse. Fra og med 2018 er eiendomsforvaltning for kirkelige bygg er organisert som en del av KFs fast drift for øvrig. Med dette tar KF en mer direkte prosjektleder rolle enn tidligere, og det er derfor viktig å knytte oss til andre fagmiljøer enten i kommunen eller i andre omkringliggende kirkelige fellesråd. Det er også aktuelt å knytte til oss byggteknisk prosjektledelse for større eller mer komplekse prosjekter. For øvrig tar kommunen ansvar for nye kirkebygg og anlegg/utvidelse av kirkegård ihht tjenesteytingsavtalen.

Det brukes dataverktøy IK-Bygg/LAFT for å systematisere internkontroll og bygningsvedlikehold. Flere andre kommuner og kirkelig fellesråd i bispedømme bruker samme dataprogram. Programmet er tilpasset for kirkebyggforvaltning.

Prosjektene i økonomiplan er omtalt for hver av kirkene og for gravplassforvaltning. En kort innledende beskrivelse forteller fakta om bygningsår, stil, og antall sitteplasser, og hvilke arbeider er gjort i senere år.

Finansiering

I økonomiplan perioden 2023-2026 meldes det inn kostnadsbehov 24 millioner kroner for å oppnå en tilfredsstillende tilstand og møte forventede krav/pålegg. Når ubrukte midler fra 2022 (forventet) overføres til neste år er totalfinansiering fra kommunale bevilgninger 22,75 millioner i økonomiplanperioden. Det forutsettes bruk av fondsmidler kr 500.000 og at KF søker om eksterne midler hvor det er mulig. Tallene omtalt i dokumentet og i tabell er uten mva. Budsjettet oppdateres med mva kostnad og kompensasjon (mva går i null i investeringsbudsjett).

Det som er en stor – og usikker – fremtidig kostnad i økonomiplan perioden er et mulig pålegg om å skille overvann og spillvann ved Hvasser kirkegård og Gjervåg gravlund. To millioner kroner er lagt inn i 2025 til dette arbeidet, dersom pålegget kommer fra kommunen.

Kostnadsbeløp som er angitt per prosjekt er avgrenset til arbeid som skjer i økonomiperioden 2023-2026. Se også vedlagt tabell med talloppstilling.

Årets investeringer. I investeringsbudsjett for 2022 er det budsjettet med investeringer for 7,58 millioner kroner. Disse er finansiert slik: kommunens tilskudd 2022 = 4,4 millioner kr; 3,05 millioner disposisjonsfond/ubrukte midler overført fra tidligere; 0,13 mnok overføring fra drift.

I 2023 er det budsjettet med prosjekter for 5,48 millioner kr (eks mva). Kommunen anmodes om tilskudd 4,6 millioner kr (tidligere vedtatt 5 millioner kr i 2023).

Nøtterøy kirke

Grunnlag: Tilstandsrapport 2011/ Castor kompetanse. Tilstandsrapport 2019 Mur og Mer.

Nøtterøy kirke er en korsformet basilika bygd på 1100-tallet i gråstein og tegl, hvitkalket. Påbygg fra 1839 og 1883 og 1960. Ca. 470 sitteplasser (2 gallerier). Vernestatus: Fredet (middelalderkirke). Kirkegård/middelalderkirkegård.

I senere år har det vært gjort omfattende istandsettingsarbeid for å bringe kirken opp til et ordinært vedlikeholds nivå. Bl.a. istandsetting av tak, beslag, nedløp, utskiftning av varmeanlegg, installasjon av sprinkleranlegg til tårn og over loft, nye tekniske rom for el-inntak, hovedtavle og varmeanlegg. Ny kabelstruktur under gulvet for el.punkter til varme, lys, samt nye kabelstrek i tak og oppgradering til LED belysning. Det er opparbeidet en utvendig kjellernedgang og installert nye toaletter. Asfaltert og lagt brostein rundt kirken. Korpartiet og taket over galleriene er rehabilitert. Overvannsledning er skiftet ut. Fasadebelysning og innvendig belysningsplan er gjennomført. Lynvernanlegg er oppgradert. Dører og vinduer utvendig er istandsatt. Galleriopp ganger er istandsatt og nytt ringeanlegg installert i 2020. Utvendige vegger og sokkelmur istandsatt i 2021. I 2022 stenges kirken i september-oktober for å rehabiliter/behandle kirkerommets vegger og himlinger i hovedskip. Modernisering av kirketjenersakristi er ønskelig å gjennomføre samtidig. Følgende prosjekter gjenstår for å fullføre planlagt istandsettingsarbeid: våpenhus rehabilitering og inventar konservering m overflatebehandling.

KULTURMINNE SYDPORTAL (2023)- NYTT

200'

Prosjektet er et pålegg fra Riksantikvaren om å synliggjøre trappetrinn og sokkelsteiner. De to tilhogde sokkelsteinene har fungert som portalvanger, og er en svært viktig del av kirkens historie.

Grunnet nivåheving av terrenget rundt kirken de senere årene har trappetrinn, så vel som portalsteiner blitt delvis skjult. Fordi prosjektet innebærer graving inntil kirkemur skal det sendes søknad både til RA og VTFK-kulturarv. Dersom vernemyndighetene anser det som nødvendig vil NIKU bli engasjert til å overvåke utgravingen.

Inventar konservering + overflatebehandling fast inventar (2024) 500'
 Konservatorteknisk våtrengjøring, flekkreparasjon av oppsprekninger samt retusjering av det malte/dekorerte interiør av trematerialer.
 Rengjøring og retusjering av altertavle, alterring, prekestol. Omtrekking knefall på alterring.

Våpenhus rehabilitering (2024) 500'
 I henhold til RAs godkjenning skal diffusjonstett maling og puss fjernes i våpenhuset. Veggene skal kalkpusses og –males. Arbeidsbeskrivelse sendes RA for endelig godkjenning.

Diverse rehabiliteringstiltak (2025-2026) 600'

Arbeidet i Nøtterøy kirkens interiør medfører at kirkerommet blir periodevis stengt og bør planlegges tidsmessig slik at kirkelige handlinger blir minst mulig berørt (gravferdsseremonier, vigsel, konfirmasjon).

Nøtterøy kapell

Bygget i 1904. Inkluderer seremonirom og et tilbygg for utstyr, kontor, toalett og personalrom. Kjølerom for kister er plassert i kjeller. Kapellets yttervegger er av murverk og stein, tilbygg er utført i tre. Seremonirom har 80 sitteplasser.

Utvendige vegger (2025). NYTT 500'
 Omfattende restaurering i 2006-2008 hvor utvendige og innvendige vegger, innvendig tak, gulver og tekniske installasjoner ble fornyet. Nøtterøy kommunes eiendomsforvaltning gjennomførte prosjektet (se også sluttrapport Jan Holm Hansen, 15.mai 2009). Kapellets utvendige fasader er dekket av silikatmaling over kalkpuss. Det vises tydelig tegn til fuktinntrenging og behov for reparasjonsarbeid. Strakstiltak på innvendige vegger gjøres i 2022. I 2023 innhentes ny tilstandsrapport for utvendige flater og denne vil danne grunnlag for arbeid i 2025.

Teie kirke

Jf. Tilstandsregistrering 2016 / Castor kompetanse, NKF sak 48/16

Teie kirke er en arbeidskirke bygd i 1977 i tegl med tretak. Opp til 510 sitteplasser. I bygget finner du også Teie kirkes barnehage, Teie hår og fot, kontor plasser for kirkelige ansatte.

I senere år er det oppgradert ventilasjons- og varmeanlegg (2012-2017), oppgradering lyd/bilde teknisk utstyr (2014), installert nye lysarmaturer i våpenhus/garderobe, og utomhus landskapsarbeid gjennomført (2014). Nytt ringeanlegg for kirkeklokker, fastmonterte takstiger er installert i 2019. Istandsetting av sokkelmur, grunnmur, kirkerommets overlysvinduer og kjellervinduer utført. Områdebelysning for Teie kirke utvendig opparbeidet i 2020 og menighetsrådet har bekostet fullstendig oppgradering av kjøkken i kjelleretasje. I 2021 er det gjort en fullstendig omteking av samtlige takflater og isolert på nytt. Gesims er utvidet tilpasset ny takkonstruksjon og malt på nytt. Bedret fall til taksluk. Vedlikeholdsarbeid på ytterdører og vinduer er gjennomført i 2022, inklusiv forarbeid og maling. Følgende prosjekter gjenstår for å bringe Teie kirke opp til et ordinært vedlikeholdsnivå:

Istandsetting/behandling innvendig vegger/tak (2025) 1500'

Innvendige murvegger er malt med filmdannende murliming (olje- eller plastbasert), og det gir dårlige forhold for diffusjon gjennom murveggen. Anbefalingene er å fjerne maling og male på nytt med en mer difusjonsåpne malingsstype. Her bør det vurderes kost/nytte i forhold til om maling fjernes først, eller males uten å fjerne eksisterende malingsstype. Grunnmur og sprekker er reparert i 2019, et viktig forarbeid før vegger og tak behandling.

Modernisering av el-tavle (2024) - NYTT 350'

El-tavle er fra byggets opprinnelse. Prosjektet er vurdert flere ganger tidligere (2009, 2016) og er anbefalt i tilstandsrapport fra Castor, og igjen senere av Omega Holtan i forbindelse med intern-/el-kontroller. Det handler om økt brannsikkerhet, installasjon av automater med jordfeilbryter og moderne teknologiske overvåknings installasjoner. Det vil i tillegg være mulig å skille ut strømforbruk til barnehagen slik at dette er enklere å styre/forholde seg til.

Energistyringsystem (2024) – NYTT 300'

Kirken har et areal på 965 kvm. Fordelt på to etasjer og mange rom (kontorer, saler, møterom, barnehage mm). Oppvarming av kirken skjer ved ventilasjonsanlegg med varmegjenvinning, radiatorer knyttet til el-kjele, gulvvarme og panelovner. Strømforbruket er delvis styrt av nattsenkning på noen panelovner ellers manuell regulering. Et moderne styrings og drift system (SD anlegg) vil kunne bidra til å fordele så vel som regulere varmen i bygget etter bruksmønster i de ulike rommene. SD anlegget styres etter kalender. Når et rom bestilles sørger anlegget for at det er tilstrekkelig varmt til arrangementet begynner. Et moderne SD anlegg overvåker og styrer også luftfuktigheten. Dette er vesentlig for interiør, instrumenter, osv. Taket på Teie kirke burde være egnet område for solcellepaneler. Dette bør utredes.

Digitalt nøkkelsystem (2024) - NYTT 200'

Teie kirke har svært mange brukere og høy utleiefrekvens. Pr i dag er ulike systemnøkler i bruk, men det er ønskelig med bedre kontroll og enklere distribusjon. Det er også en viss fare for at mange nøkler har kommet på avveie gjennom årenes løp. Kostnadsbilde er usikkert, men oppdateres etter nærmere utredning.

Div. rehabiliteringstiltak (2025 - 2026) 400'

Utskifting av kjøkkeninventar/oppgradering av vaskelinje i hovedkjøkken i henhold til mattilsynets krav. Nytt sakristikjøkken.

Torød kirke

Jf. Tilstandsregistrering 2013 / Castor kompetanse

Torød kirke er en langkirke bygd i 1914-15 i tre. Påbygd i 1930. 230 sitteplasser og galleri.

I senere år er vann og avløp oppgradert (2014-2015) og det er gjort omfattende rehabiliteringsarbeid på byggets skall (tårn, tak, beslag, vegger, og vinduer) i 2015-2017 og ny områdebelysning er opparbeidet i 2016. I 2019 er lynvernanlegg oppgradert, det er installert ny el-tavle og automatisk ringeanlegg for kirkeklokkene. Nyanlagt universell gangvei mellom kirken og kirkestue i 2019 og ny gangsti og inngang foran i 2020.

Varmeanlegg/-styring (2023-2024) 600'

Kirken har elektrisk oppvarming ved rørovnner montert i gulvet under kirkebenkene. Varmeanlegget har kabelfremføring via kjeller. Generelt i kirkebygg er det et ønske om en lav hviletemperatur når kirken ikke er i bruk og en hurtig oppvarmingstid når kirken skal brukes. Dette er ønskelig både av bevaringshensyn og økonomisk hensyn. Det anbefales derfor å skifte ut eldre, mindre effektive rørovn oppvarming med nytt varmeanlegg.

Torød menighet har også ønsket å erstatte kirkebenker med frittstående stoler og jobber med utredning av dette. Når denne prosessen og anskaffelsen er gjennomført er det aktuelt å skifte ut varmeanlegg til noe mer effektivt. Ulike alternativer inkluderer veggmonterte el-panel på langveggene, evt luft-luft varmepumpe (en utedel mot nord/øst og to innerdeler oppunder galleriene ved inngangen til kirkerommet). Fritthengende benkevarmere under kirkebenkene er aktuelt dersom det ikke blir utskifting av kirkebenker.

I 2021 er det lagt inn i økonomiplan et nytt styringssystem for varme i kirken som overvåker og måler klimatiske forhold og kan programmeres via kalenderløsning; det er lagt inn utskifting i 2024.

Brannsløkkeanlegg (2024-2025) 600'

Kirken har brannalarm (deteksjon og varsling), men ikke sløkkeanlegg. Estimater er for et enkelt sløkkeanlegg på loft og i tårn samt førprosjekt for utredning av løsning.

Innv vegger/tak/gulv oppgraderes (behandl/maling) (2024-25) 600'

Torød menighet har lenge ønsket en fornying av kirkerommet ved å endre interiørfarger i kirken (innvendig vegger og tak). Arbeidet bør gjennomføres etter utskifting av kirkebenker og varmeanlegg utskifting.

Div. rehabiliteringstiltak (2026) 200'

Veierland kirke

Jf. Også NKF sak 30/16

Veierland kirke er en langkirke bygd i 1905 i tre. Senere er galleri og tårn endret. 175 sitteplasser, orgelgalleri. Kirkegård.

I senere år er det utført få av tiltakene som er identifisert for Veierland kirke. Strakstiltak (nytt aspirasjons alarmanlegg, utvidet skadekontroll av vegger og tårn, lekkasjetetting av tårntak og glugger) er utført. Likevel er forfall en realistisk risiko for Veierland kirke, og i prinsipielle samtaler med kommunen bør det drøftes hvorvidt det er politisk ønske om å opprettholde Veierland kirke som gudshus og kulturminne.

I 2019 er det fjernet kratt og mindre trær tett opp til kirken for å unngå råteskader. I tillegg er det elektriske anlegget gjennomgått. Nødvendige utbedringer av inntak, overspenningsvern og sikringer er foretatt. Lynvernanlegget er istandsatt. Høsten 2019 er det drenert langs nord og sørveggen for å stoppe vanninntrenging, og istandsatt grunnmur langs nordveggen. Dette er et minimumsnivå for å unngå ytterligere forverring.

Rehabiliteringstiltak (2023-2026)

1000'

Tilstandsrapporten viser omfattende tiltak for å rehabilitere kirkebygget slik at tilstand ikke forverres og bringes opp til et tilfredsstillende nivå. Det er behov for reparasjon av råteskade i gulv og vegg. Kostnader fra tilstandsrapport vises her for at behovet er kjent.

I KF sak 35/20 om «Veierland kirke – Bruk, kostnader og veien videre» er bruksområder, praktiske og juridiske perspektiver for Veierland kirke og kirkegård belyst og vurdert. Veierland kirke og kirkegård gir kirken et viktig tilbud for fastboende og ferierende. I tillegg viser kirken en viktig del av det historiske øylivet som bør opprettholdes for fremtidige generasjoner. Til vanlig er kirken i bruk til ca. 10 gudstjenester, 1-2 begravelser, 2-3 vielser, og 2-3 konserter i løpet av et år. Det er høyere aktivitet i sommermånedene enn ellers i året. De mest prekære reparasjonstiltak er gjennomført men det gjenstår særlig innvendig arbeid knyttet til råteskade/fukt og overflatebehandling. Likevel har Veierland kirke behov for reparasjoner og maling og det er—sammenlignet med flere av de andre kirkene—i dårligere stand.

Vedtaket fra sak 35/20 ble som følger: KF legger til grunn av Veierland kirkes drift opprettholdes på dagens nivå. Større investeringer bør vurderes etter kost/nytte verdi. Møtebehandling i sak 36/21 etterlyser ny vurdering av investeringsnivå/vedlikeholdsnivå på Veierland.

Ved vurdering av rehabiliteringstiltak vil det være viktig å skille mellom vedlikehold og istandsetting, og kategorisering av prosjekter som drift eller investering må avklares før prosjektene settes i gang.

Tjøme kirke

Jf. Tilstandsrapport 2019, OPAK

Jf. Tilstandsrapport med anbefalinger Mur og Mer 2015, Hilde Berntsen

Jf. Tilstandsrapport NIKU Inventar konservering 2021, Dagheid Berg

Tjøme kirke er en langkirke bygd i 1867 i stein. Restaurert i 1950 og utvendig restaurering i 2005-6. Tjømes gamle kirke ble trolig bygget på midten av 1300 tallet og ble revet for å gi plass til kirkebygget som er i dag. 350 sitteplasser, galleri. Vernestatus: Listeført. Kirkegård /Middelalderkirkegård.

I senere år er det oppgradert uteområdet foran Tjøme kirke, råteskade i tårnet er utbedret, og steinmur er istandsatt og utvidet rundt Tjøme kirkegård. Nytt lydanlegg er installert i 2018 og lynvernanlegg oppgradert i 2019. Snøfangere montert. Installasjon av varmestyringsystem 2019. I 2021 er det istandsetting av utvendige vegger på tårn/inngangsparti (skifter ut sementfugene), og teglsteinspartiene på kirkeskipene (sidene) av bygget. Samtidig istandsettes vinduer og dører.

El-anlegg er oppgradert og alarmanlegg installert i Tjøme kapell (2019) og kapellets bakre rom er oppgradert ifm installasjon av kiste kjøleanlegg (2020). I 2021 er nytt tak lagt på kapellet (covid-19 midler).

I høst 2022 blir ny utvendig områdebelysning for Tjøme kirke og kirkegård installert. Dette er en del av et større prosjekt som inkluderer utbedring av rørnett (pålegg om å skille overvann og spillvann) og anlegg av brannvann inn til Tjøme kirke. Det vil også bli framført en ny jordkabel med høyere kapasitet (240) som vil bidra til økt kapasitet og raskere oppvarming. Prosjektet innebærer graving i det som er middelalderkirke grunn, og derfor vil NIKU overvåke graving i dette området. Prosjektets budsjett blir høyere enn tidligere anslått. Det er spesielt gravearbeid som er særlig kostnadskrevende, samt arkeologisk overvåking. Til sammenligning kostet det 4,5 millioner kr for oppgradering av ledningsnett ved Nøtterøy kirkegård i tidsrommet 2012-2016.

Varmeanlegg utskifting (2024) 750'
Kirken har elektrisk oppvarming ved rørovner montert i gulvet under kirkebenkene. Varmeanlegget har kabelfremføring i via kjeller. Det anbefales derfor å skifte ut eldre, mindre effektive rørovn oppvarming med nytt varmeanlegg. Det finnes ulike alternativer, bl.a. veggmonterte el-panel eller fritthengende benkevarmere under kirkebenkene. I 2019 er det installert varmestyringssystem som samler klimadata fra kirken i forhold til luftfuktighet og andre parameter. Dette gir grunnlag for videre planlegging av utskifting av varmeanlegg.

Sprinkleranlegg og ny hovedvannledning (til brannvann) (2022-2023) 2000'
Arbeidet gjennomføres i forbindelse med pålegg om å skille spillvann og overvann ved Tjøme kirke, kirkestue og offentlige toaletter. I 2022 jobbes det med prosjektering av løsning. Herunder type anlegg, vanntrykk og rørledning, plassering av teknisk rom, og innvendig ledningstrase. Deretter er det nødvendig med godkjenning fra biskop, Riksantikvaren og Færder kommune. Når godkjenninger er på plass er det behov for anbud.

Utvendige vegger – naturstein partiene kirkeskipene og kor (2025-2026) 1000'
I gjennomføring av arbeid med tårn og teglsteinspartiene på Tjøme kirke har Riksantikvaren anbefalt at alle sementholdige fuger erstattes med kalkmørtel fuger. Sementholdige fuger holder på fuktigheten og forvitrer tidligere kalk, bak fugene i veggene. Tilstand for naturstein vegger i tårn/inngangsparti ble avdekket ifm reparasjonsarbeid i 2021. Over tid kan dette gjør veggene ustabile, og vannet holdes inn i veggene med tette fuger ytterst.

Toalett og modernisering av sakristiene – (2025-2026) NYTT 1600'
Tjøme kirke er mye i bruk til kirkelige handlinger, konserter og andre menighetsaktiviteter. Kirken har ikke toalett og til nærmeste publikumstolett må en gå 200 meter fra hovedinngangen gjennom kirkegård. Tilgang til toalettfasiliteter inn i kirken vil gjøre bygget mye mer tilgjengelig for besøkende, særlig for eldre og for familier med barn.
Når vannledning legges inn i kirken bør det samtidig vurderes etablering av toalett i kirken. Dersom toalett skal plasseres i eksisterende bygg (ingen utvidelse) er det mest hensiktsmessig plassering i dåpssakristi ved inngangen. Ved å omgjør dette rommet delvis til toalett vil også annet inventar som nå oppbevares i rommet flyttes. Bedre utnyttelse av sakristiene vil være nødvendig for å få det til, og det innebærer en oppdatering av sakristiene med hensiktsmessig inventar til rommet.

Inventar konservering (2025-2026) 600'

Jf. tilstandsrapport NIKU 2021.

Rapporten vurderer 35 gjenstander som anses som verdifullt i kulturminnesammenheng og anbefaler konservering eller restaurering med spesielle metoder. Listen er i prioritert rekkefølge. Dersom alle gjenstander på listen skulle konserveres er kostnadsprognose antageligvis for lavt. Det undersøkes også muligheter for tilskudd til konserveringsarbeid fra Riksantikvaren.

Hvasser kirke

Jf. Tilstandsrapport 2019, OPAK

Hvasser kirke er en langkirke bygd i 1903 i tre, påbygd i 1912. 220 sitteplasser, orgelgalleri. Kirkegård.

Lynvernanlegg er satt i stand i 2019 og det er installert tyverialarm. I 2021 er kirkebyggets kledningen skiftet, ny isolasjon lagt og veggene er overflatebehandlet på nytt (covid-19 midler). Nye vinduer på skipene.

Brannslokkeanlegg (2025-2026) 600'

Kirken har brannalarm (deteksjon og varsling), men ikke slokkeanlegg. Estimert er for et enkelt slokkeanlegg på loft og i tårn samt førprosjekt for utredning av løsning.

Div rehabiliteringstiltak (2023-2025) 300'

Oppgradering kjøkkensakristi, nytt lydanlegg i kirken, utvendig belysning.

Borgheim menighetscenter/kirkekontor

Borgheim menighetscenter er lokalet for kirkekontoret, inkluderer kontorplasser for 15 personer, en stor menighetssal, en ungdomssal og 2 moterøm. Bygget var oppført i 1988. Bygget leies ut i tillegg til private arrangementer og andre, og lånes ut til frivillige foreninger og lag hjemmehørende i Færder kommune.

Det er ingen prosjekter som er oppført i økonomiplan. Likevel er det to mulige prosjekter som bør utredes. Det gjelder energistyringssystem for huset og digitalt nøkkelsystem. Energistyring ettersom det er mange brukere av huset og store arealer som oppvarmes. Oppvarming kunne med fordel være mer styrt for å spare på strømbruk. Digitalt nøkkelsystem også basert på at det er mange som bruker huset og det vil være enklere adgangskontroll i bygget og i de ulike delene av bygget.

Gravferdsforvaltning

Til sammen er det fem gravplasser i Færder kommune med om lag 13.000 graver. Navnede minnelunder (felles urnefelt) er etablert ved Nøtterøy kirkegård og Tjøme kirkegård. Totalt areal er

om lag 113 dekar. I 2019 er utvidelse av Nøtterøy kirkegård ferdigstilt. Dette innebærer en økning på 200 urnegraver og 120 kistegraver som er retningsbestemte graver.

I 2022 blir pålegg om å skille overvann og spillvann på Tjøme kirkegård utført og første gravplass får digitale kart.

Digitale kart for gravplasser (Nøtterøy, Tjøme, Hvasser, Gjervåg, Veierland / 2022-2023) 200' SOSI (Samordnet Opplegg for Stedfestet Informasjon) er et filformat som brukes for norske kartdata. I forbindelse med revisjon av forskrift til gravferdsloven 18.12.2012 kom det inn et nytt avsnitt i § 4, 2. ledd om ID for gravplass, gravfelt og grav i henhold til standard fra Statens kartverk. Bestemmelsen sier at graver bør være stedfestet ved hjelp av koordinater og skal være forankret i marken med gravfeltfastmerker, som regel minst fire for hvert gravfelt. Graver skal kunne påvises entydig, enten direkte ved hjelp av koordinater eller ved utmål fra gravfeltfastmerkene. Dette gjelder for nyanlegg, utvidelse og vesentlig endring av gravplasser. For å bringe gravplassene opp til moderne standard for kart bør digitale kart utarbeides for alle gravplasser i Færder. Det vil også være et viktig verktøy for å måle inn graver med nøyaktighet. Arbeidet starter i 2022.

Skille overvann og spillvann på gravplassene på Gjervåg gravlund og Hvasser kirkegård (2025) 2000' Gjervåg gravlund, Hvasser kirkegård

Færder kommune jobber for tiden med å skille spillvann og overvann på Tjøme. Tjøme kirkegård har mottatt pålegg og gjennomfører arbeid høst 2022 for å rette dette. Basert på erfaringer fra Nøtterøy kirke er det likevel lagt inn prisoverslag i 2025 for arbeidet på Hvasser og Gjervåg. Det er likevel usikkerhet om arbeidet vil bli pålagt og derfor er prosjektene utsatt til 2025 i økonomiplan. Estimaten er runde tall som må kvalitetssikres dersom arbeidet blir en realitet. Rørledninger på kirkegårdene er av eldre dato og det ville være klokt å skifte / oppgradere rørnett samtidig.

Lagerbygg Gjervåg gravlund (2026) – UTSETTES - Ny behovsvurdering i 2025 650' Lenge har lagerbygg på Tjøme vært oppført på økonomiplan. Formålet for bygget er å huse gravplass maskiner og utstyr (traktor, benker, porter, sesongutstyr, mm). Ved Tjøme kirkegård er det ikke tilstrekkelig areal for å plassere bygget her og plassering på Gjervåg har vært valgt ut. Et aktuelt område på Gjervåg har vært delvis opparbeidet, ved at trær er hogget og et grusplass opparbeidet. Det ble avdekket parkslirekne (problemart) på plassen som måtte bekjempes før bygget kunne bli oppført her og det har vært fokus i 2021 og 2022.

Etter en større vurdering er det ønske om å se dette behovet i sammenheng med driftsbygning på Nøtterøy. Derfor er prosjektet utsatt i økonomiplanperioden til 2026, og prosjektet for opparbeiding av driftsbygning på Nøtterøy er delvis fremskyndet. Om det fortsatt er behov for bygget etter driftsbygningen på Nøtterøy er opparbeidet må tas stilling til. Se også beskrivelse for prosjekt lagerbygg Nøtterøy kirkegård.

Driftsbygg/lagerbygg Nøtterøy kirkegård (2023-2024) 1 750'

- Anlegg av godkjent vaskeplass for maskiner og utstyr (2023) prosjektet innlemmes i oppgradering av driftsbygg/lagerbygg ved Nøtterøy kirkegård.

Virksomheter som er klargjøringsentraler for kjøretøy og anleggsmaskiner skal etter forurensningsforskriften skille ut oljeholdig avløpsvann og avhende dette på forsvarlig vis. Det er kommunen som forurensningsmyndighet som gir utslippstillatelse og nødvendig godkjenning. Driftsbygning ved Nøtterøy kirkegård har installert oljeutskiller, men anlegget for øvrig er ikke tilrettelagt for å ta oljeskinner i bruk. Prosjektet består av å lage en oppsamlede kum hvor avløpsvann separeres og asfaltere rundt kum/plassen.

- Lagerbygg ved driftsbygning Nøtterøy kirkegård for å huse gravplass-maskiner og -utstyr som i dag står ute eller i 2 konteinere (benker, gressklippere, tilhengere, gravemaskin, traktor, m.m.)
- Opparbeide driftsplass. Det er ønske om binger med tak til jord, grus, strøsand, og søppelsortering. Det er dessuten ønske om asfaltering av driftsplass, og om gjerder med port for å skille driftsplassen fra kirkegården. Formålet med gjerder er blant annet for å hindre uønsket tilgang for besøkende på kirkegården. Gjerder vil bli plassert slik at nåværende hovedinngang fortsatt blir tilgjengelig for besøkende/henvendelser.

Omlegging steinmur 900'

Nøtterøy kirkegård felt E (2023), Tjøme kirkegård syd (2024), Veierland kirkegård (2026)

Eldre steinmur har behov for omlegging i enkelte områder.

Nøtterøy: Muren nord på felt E begynner å rase ut pga trær på innsiden og må omlegges. Tjøme

kirkegård syd: Noe av muren mot vest begynner å helle utover og bør omlegges. Veierland: Deler av gjerdet har rast ut. Portåpning må gjøres større for biler og maskiner.

Beplantningsplan Nøtterøy kirkegård (2023-2026) Skifte hekk 800'

Granhekkene langs og på kirkegården må skiftes ut. 500' vil gå til å erstatte granhekk mot Tandstadveien med støyskjerm med beplantning på innsiden, inkl arbeid med å fjerne hekk og å sette opp støyskjerm, samt innkjøp av og arbeid med beplantning. Resterende er for årlig innkjøp av planter til resten (mellom felt 10 og 11, langs felt 14 og 15, og langs felt U1), inkl. hekk mot steinhugger ved urnefelt.

Kildesortering gravplassene (2023) 800'

Kildesortering for rest-, plast- og el-avfall. 18 kasser med 3-deling til Nøtterøy kr 800'. Nåværende kasser fra Nøtterøy gjenbrukes til å lage nye kasser til de andre gravplassene.

Klokketårn – Gjervåg inkl. automatisk ringeanlegg (2024) 250'

Nåværende klokketårn trenger oppgradering i form av å kle klokketårnet med samme kledning som toalettbygg/spiserom. Pr i dag er det klokker med tau, det ønskes automatisering av klokkene til å styres av begravellesbyrå / kirketjener.

Det er nå begrenset kapasitet for nye graver på Tjøme kirkegård og det er å forvente at flere vil henvises til Gjervåg gravlund i fremtiden. Derfor er det viktig at både klokketårnet og ringeanlegg er oppgradert når det forventes større bruk.

Navnet minnelund – Hvasser (2024) 500'

Det er ønske om navnet minnelund på Hvasser, med plass til ca 200 urner. Plassering er tenkt mellom felt B og bårhus/kirkestue. Det er ønske om kommunal tjenesteyting for gjennomføring av prosjektet.

Navnet minnelund – Nøtterøy – utvidelse (2025)

750'

Av de 450 urnegravene på navnet minnelund U7 er allerede nærmere halvparten tatt i bruk, og det er behov for å planlegge utvidelse. Felt U8A og U8B gjøres om fra ordinære urnegraver til navnet minnelund U7B. Utformes som en speilvendt utgave av U7. Må være ferdig 2025, sette seg i 2026, og være klar til bruk i 2027. Det er ønske om kommunal tjenesteyting for gjennomføring av prosjektet.

Investeringer - Rehabiliteringstiltak	Rev B2022	Forventes overført 2023	2023	2024	2025	2026	2023-2026
Egenkapital pensjon							
Egenkapital overføring (Finansiert ved overføring fra drift)	130		130	135	135	140	540
Sum Egenkapital pensjon	130	0	130	135	135	140	540
Nøtterøy kirke							
Div. rehabiliterings tiltak					300	300	600
Oppussing/behandl kirkerom (vegger/himlinger)	1 300						0
Kirketjener sakristi	300						0
Sydportal - Kulturminne			200				200
Inventar konservering + fast inventar overflatebehandling				500			500
Våpenhus rehabilitering (stripping, kalking)				500			500
Nøtterøy kapell - Utvendig behandling					500		500
Sum Nøtterøy kirke	1 600	0	200	1 000	800	300	2 300
Teie kirke							
Rehabiliteringstiltak (kjøkkenoppgr. Div.)					200	200	400
Istandsetting/behandling innvendig vegger/tak					1 500		1 500
Modernisering av el-tavle				350			350
Energistyringsystem				300			300
Digitalt nøkkelsystem				200			200
Sum Teie kirke	0	0	0	850	1 700	200	2 750
Torød kirke							
Diverse rehabiliteringstiltak						200	200
Varmestyring, Varmeanlegg	100	100	100	500			600
Brannsløkkeanlegg				100	500		600
Innv vegger/tak/gulv oppgraderes (behandl/maling)				150	450		600
Sum Torød kirke	100	100	100	750	950	200	2 000
Veierland kirke							
Rehabiliteringstiltak	0		300	400	300	0	1 000
Sum Veierland kirke	0	0	300	400	300	0	1 000
Tjøme kirke							
Områdebelysning utvendig: Fasade og kirkegård	600						0
Sprinkleranlegg/ ny hovedvannledning inn (brannvann)	100		2 000				2 000
Nytt varmeanlegg, inkl. stikkledning og el-arbeid				750			750
Inventar konservering (tilstandsrapport NIKU)					300	300	600
Utvendig vegger - erstatte sementfugene - skipene + kor	500	500			500	500	1 000
Tjøme kapell - Rehabilitering av dørene							0
Toalett - Tjøme kirke/ Modernisering av begge sakristier					100	1 500	1 600
Sum Tjøme kirke	1 200	500	2 000	750	900	2 300	5 950
Hvasser kirke							
Div. rehabiliteringstiltak			100	100	100		300
Brannsløkkeanlegg					100	500	600
Sum Hvasser kirke	0	0	100	100	200	500	900
Borgheim menighetscenter/kirkekontor							
Energistyring og varmekilder BMS							0
Digitalt nøkkelsystem							0
Sum Borgheim menighetscenter	0	0	0	0	0	0	0
Kirkegårder/Gravplasser							
Driftsbil til gravplassforvaltning	500						0
Digitale kart for gravplass (5 gravplass)	250		200				200
Pålegg om å skille overvann og spillvann/brannvann - Tjøme kirke	3 000						0
Pålegg om å skille overvann og spillvann - Hvasser kirkegård					1 000		1 000
Pålegg om å skille overvann og spillvann - Gjevåg gravlund					1 000		1 000
Søppelkasser Nøtterøy kirkegård	150						0
Omlegging steinmur/steingjerde felt E Nøtterøy kirkegård			300				300
Omlegging steinmur Tjøme kirkegård syd/ utskifting hekk				350			350
Omlegging steingjerde Veierland kirkegård + port						250	250
Beplantningsplan. Skifte ut hekk Nøtt kirkegård			500	100	100	100	800
Lagerbygg Nøtterøy kirkegård / driftsplass / godkjent vaskeplass (oljeskiller)			850	900			1 750
Driftsbygg/lager Tjøme (prosjektering/bygging)	650	650				650	650
Kildesortering plast/EI + restavfall			800				800
Klokketårn - Gjevåg. Ny kledning + automatisk ringeanlegg				250			250
Navnet minnelund Hvasser*				500			500
Navnet minnelund Nøtterøy, utvidelse/nytt felt*					750		750
Sum gravplasser	4 550	650	2 650	2 100	2 850	1 000	8 600
Sum investeringer	7 580	1 250	5 480	6 085	7 835	4 640	24 040
Finansiering							
Vedtatt komm. bevilgninger i økonomiplan (*)	-4 400		-5 000	-4 000	-3 000		-18 000
Overføring av ubrukte midler inv. fond (estimert)	-3 050		-1 250				-2 750
Bruk av fondsmidler, herunder:	0	0	500	0	0	0	500
Bruk av KF disp fond							0
Bruk av KF maskinparkfond			100				100
Bruk av KF gravplassfond			400				400
Tilskudd fra andre (Menighetsråd, Riksantikvaren)							0
Overføring fra drift (Covid midler, egenkap pensjon)	-130		-130	-135	-135	-140	-670
Sum finansiering	-7 580	0	-5 880	-4 135	-3 135	-140	-20 920
Udekket finansieringsbehov (utover tidligere vedtatt*)	0		400	-1 950	-4 700	-4 500	3 120
Justert anmodning - Finansieringsbehov kommunen i økonomiplan perioden:			-4 600	-5 950	-7 700	-4 500	-22 750
* Økonomiplan 2022-2025	12						
NB. Tjenesteyting				500	750		